Vrijdag 24 September 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 4012

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Rode Leger bereikt de Dnjepr.

Nazies uit de Kuban verdreven.

Weer hevig bombardement op Mannheim-Ludwigshafen.

Joegoslavische guerrillero's dringen Triest binnen.

Giraud: „Binnen 10 tot 15 dagen zijn alle nazies op Corsica opgeruimd".

„REUSACHTIGE STRIJD STAAT ONS TE WACHTEN."

Hoeveel vrouwen in Engeland werken.

De Britse Minister van Arbeid Ernest Bevin drong er in het Britse Lagerhuis op aan om elke voorzorgsmaatregel te nemen voor de „reusachtige strijd welke ons in 1944 wacht". De Minister deelde mede, dat het Britse cabinet de voorrang heeft gegeven aan de vliegtuigenbouw en ried vrouwen tot 50 jaar aan om ogenblikkelijk aan het werk te tijgen in vliegtuigfabrieken.

In een overzicht van de situatie aan het arbeidsfront zeide hij: „De mobilisatie heeft een phase bereikt welke in geen enkel ander land overtroffen wordt. Bijna 23 millioen van de 33 millioen personen tussen de 14 en 64 jaar, die voor werk beschikbaar zijn, zijn in de strijdkrachten, de burgerlijke defensie of elders in betrekking. 7 Millioen vrouwen zijn voor een gedeelte van de dag aan het werk in oorlogsbedrijven. Meer dan een millioen vrouwen doet vrijwillig werk waarvoor niet betaald wordt. 91% Van Groot Britannië's ongehuwde vrouwen tussen de 18 en 40 jaar is te werk gesteld. Meer dan 80% van de kinderloze gehuwde vrouwen van die groep werkt ook" (Londen. (AP) 23.9).

HET BREKEN VAN DE VIJANDELIJKE VERDEDIGING.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson zeide op een persconferentie, dat de successen der Geallieerde wapenen in de afgelopen week „het verdere gebruik van onze strijdkrachten mogelijk zal maken voor het uiteindelijk doorbreken van de vijandelijke defensies aan alle fronten" (Washington, (AP) 23.9).

GIRAUD VAN BEZOEK AAN CORSICA TERUG.

Generaal Henri Honoré Giraud is pas per vliegtuig teruggekeerd van een tweedaags bezoek aan Corsica. Hij voorspelde bij zijn terugkeer in Noord-Afrika, dat alle Duitsers op het eiland „binnen tien tot vijftien dagen" zullen worden verdreven of gedood.

Generaal René Chambe, een zegsman van Giraud, verstrekte enkele bijzonderheden van Girauds bezoek aan het eiland. Hij onthulde, dat de aanval zes maanden lang was voorbereid en dat 10.000 Corsicanen werden bewapend met tommygeweren, die per valscherm geworpen werden of door duikboten werden aangevoerd sedert Februari jongstleden. Chambe zeide, dat 80.000 Italianen op het eiland onder de bevelen staan van de Fransen, doch dat slechts een handjevol tegen de Duitsers gevochten heeft. „Wij zetten hen aan het werk om de wegen en bruggen te herstellen, welke waren opgeblazen en zij zullen Corsica moeten verlaten zodra voor vervoer kan worden gezorgd." Voorts zeide de Generaal, dat de Italianen geen gevangenen zijn, doch onder nauwgezet toezicht staan, terwijl de beschikking over hun wapenen afhankelijk is van wat Eisenhower beslist.

Chambe zeide, dat een jonge Kapitein, genaamd: **d'Apostophe Istria**, zoon van een der oudste Corsicaanse families, de Corsicaanse opstand organiseerde. Hij landde in Februari op Corsica van een Franse duikboot in opdracht van Giraud en onderhield per radio voortdurend contact met Giraud in Algiers. Thans is hij ziek in een hospitaal te Ajaccio waar hij het bezoek van Giraud gedecoreerd werd.

Giraud bezocht verschillende gevechtsgebieden en werd overal met gejuich begroet.

De Corsicanen hernieuwden het oude vriendschapsteken van hun eiland door met handen vol rijst en bloemen te werpen naar den Generaal, terwijl hij door de dorpen ging. Chambe zeide, dat de kleine afdeling Noordamerikaanse commando-troepen aan de strijd nabij Bastia deelneemt. Hoe het hen vaart is evenwel niet bekend. (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord Afrika, (AP) 23.9).

DE STRIJD OP CORSICA.

Een communiqué van het Franse Hoofdkwartier luidt als volgt:

„Gisteren vergrootten onze lichte afdelingen de druk op den vijand die zich naar de Noordoostelijke hoek van het eiland terugtrekt. Een aanval welke gedaan werd in het gebied van Sotenzare, had grote verliezen voor den vijand en verwoestingen van grote hoeveelheden materiaal tot resultaat. De Geallieerde vloot en de luchtmacht handhaven een gedeeltelijke blokkade aan de Oostkust van Corsica en maken het moeilijk voor den vijand om zijn materiaal en manschappen over zee of door de lucht te evacueren". (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 23.9).

MOEILIJKHEDEN MET ALGERIJNSE ARABIEREN.

Gouverneur Generaal Catroux maakte bekend, dat twee Algerijnse Arabieren-leiders in hechtenis zijn gesteld, aangezien zij de burgerij hebben aangehitst tot ongehoorzaamheid aan het régime van Algiers.

Men gelooft dat verdere maatregelen getroffen zullen worden tegen de Arabische separatisten (Algiers, (AP) 23.9).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Onze troepen van het steppenfront hebben met succes de rivier de Vorskla overgestoken en na drie dagen van hardnekkige gevechten op 23 September het gebiedscentrum van de Oekraïne de stad **Poltava** veroverd.

Onze troepen aan het Bryansk-front hebben in een bestorming het belangrijke spoorwegknooppunt en de stad **Unetsja** veroverd. In de richting van Dnjepropetrovsk hebben onze troepen hun offensief voortgezet en in een opmars van 5 tot 10 kilometer meer dan 30 plaatsen, waaronder 9 grote, genomen.

In de richting van Krementsjug vervolgden onze troepen hun succesrijke opmars en vorderden zij van 10 tot 15 kilometer. Hierbij werden meer dan 140 plaatsen genomen, waaronder 13 grote dorpen en de spoorwegstations Valtsovka, Resjetilovka, Bratyusjki en Sagaidak.

In de richting van Kiev vervolgden onze troepen hun offensief en rukten zij 10 tot 15 kilometer voort waarbij meer dan 200 plaatsen veroverd werden, waaronder het districtscentrum in het Poltava-gebied Glinyazovo en 12 grote dorpen alsook 3 spoorwegstations.

In de richting van Gomel maakten onze troepen 10 tot 20 kilometer voortgang en veroverden zij meer dan 300 plaatsen, waaronder 21 grote.

In de richting van Smolensk vorderden onze troepen 10 tot 15 kilometer en veroverden zij de stad **Potsjinok** alsook meer dan 150 plaatsen, inbegrepen Buzanovo (op 15 kilometer ten Noord-Oosten van Smolensk), 11 grote dorpen en 6 spoorwegstations.

Onze troepen in de aanval ten Noord-Westen van Smolensk rukten 5 tot 7 kilometer voort en namen meer dan 40 plaatsen, waaronder 10 grote.

Op 22 September hebben onze troepen aan alle fronten 28 Duitse tanks ontwricht of vernield. 60 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur" (Moskou, (AP) 23.9).

TELEFOONVERBINDING NEW YORK — MOSKOU.

Met censuur.

Er is een rechtstreekse telefoonverbinding gevestigd tussen New York en Moskou door de American Telephone and Telegraph Company. Een gesprek van 3 minuten zal op $ 21.— komen te staan. Deze dienst gelijk alle andere overzeese verbindingen zal aan censuur onderhevig zijn (Washington, (AP) 24.9).

NIEUWE OOSTAFRIKAANSE TROEPEN OP CEYLON.

Een grote strijdmacht van Oostafrikaanse troepen arriveerde te Colombo op Ceylon om de troepen, die sedert het begin van het vorig jaar te Ceylon aankwamen, te versterken. Enige hunner, die veteranen zijn van de Oostafrikaanse krijgstocht tegen de Italianen in 1941, zullen nu dienen onder Luitenant Generaal Wetherall onder wiens bevel zij toen stonden en die nu Opperbevelhebber op Ceylon is (Ceylon Colombo, (AP) 23.9).

DE RAAD VAN BESTUUR WEER VOLTALLIG.

Bij Koninklijk Besluit van 18 September 1943 is op diens verzoek op zijn 70e verjaardag eervol ontslag verleend aan den Heer August George Statius Muller als lid van de Raad van Bestuur, met dank voor de in die functie bewezen diensten. Bij gelijk Besluit heeft de Kroon tot gewone leden van de Raad van Bestuur benoemd in de vacature Statius Muller den Heer **Prof. Mr. Adriaan Synco Oppenheim**, Juridisch adviseur van de Koninklijke Bataafse Petroleummaatschappij te Curaçao, en in de vacature, ontstaan door het overlijden van den Heer Josuah Cohen Henriquez, den Heer **Dr. William Charles de la Try Ellis**, oud-president van het Hof van Justitie te Curaçao.

DOKTER ARENDS DIRECTEUR VAN OPENBARE GEZONDHEIDSDIENST.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft den Heer Jacobo de Jesus Arends, arts, benoemd tot Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst.

De nieuwe Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst, Dr. Jacobo de Jesus („Co") Arends is Arubaan van geboorte. De dokter behoort tot de bekende Arubaanse Arends-familie. Het Statenlid Dr. Jacob Rudolf („Coco") Arends is een neef van den nieuw benoemden Directeur, evenals Dr. Jacobo Eloy Maria („Loy") Arends, de Voorzitter van de R. K. Unie Aruba.

Alle drie artsen hebben ook gelijktijdig gestudeerd in Nederland. De vader van Dr. Jacobo de Jesus Arends is de bekende koopman Jacobo Bautista Arends, die juist 29 Juli jongsleden de eerbiedwaardige leeftijd van 73 jaren heeft bereikt.

Dr. Jacobo de Jesus Arends zelf werd op Aruba geboren op 15 October 1892 en was na de eerste schoolopleiding een drietal jaren intern bij de Fraters op Curaçao (toentertijd bestond dat nog, omdat het onderwijs op Aruba in die tijd nog niet zo goed was als thans). De Fraters Radulphus en Licinius, twee bekenden van de oude garde, zijn leermeesters van Dr. Jacobo de Jesus Arends geweest en de arts was blijde ons van zijn oude leermeesters nog eens te mogen vertellen.

In 1909 vertrok de jonge Arends naar Nederland, waar hij eerst een jaar op het St. Willibrordus-college te Katwijk aan de Rijn bij de Jezuïten (dit is de bekende onderwijsinstelling voor vooraanstaande Katholieken, welke later naar Den Haag is verplaatst) was, waarna hij al spoedig bij de Dominicanen van het Petrus Canisiuscollege, in Nijmegen kwam. Hier bleef hij 3 jaren. In 1913 kwam de Heer Arends als student in Amsterdam. De studie zou van korte duur zijn, want in 1914 brak Wereldoorlog I uit en de student moest dienen. Hoewel de Heer Arends de titel van aspirant-reserve-officier van gezondheid had, moest hij als gewoon soldaat dienen, bij de infanterie en de hospitaalsoldaten, eerst 3 maanden in de hoofdstad, daarna 10 maanden in Rotterdam.

Na 13 maanden dienst mocht de Heer Arends gaan afstuderen en op 15 December 1920 deed hij zijn artsexamen. Terugkeer naar Curaçao was aanlokkelijk vooral omdat Dr. Jacobo Elooi Arends, zijn neef, al kon vertrekken. Voor Dr. Jacobo de Jesus Arends stond er echt nog een militaire diensttijd te wachten, welke 6 weken duurde en in Breda werd doorgebracht. Dat was Maart 1921. Zodra die tijd voorbij was is de dokter in April 1921 naar Curaçao vertrokken, waar hij in Mei aankwam. Dan 20 jaren had de arts in Europees Nederland zonder een onderbreking doorgebracht.

Zoals bekend is Dr. Jacobo de Jesus Arends reeds terstond na terugkeer gehuwd met de in Batavia geboren Mejuffrouw Savelkoul. Dr. Arends brengt natuurlijk steeds vele bezoeken aan zijn geboorteland Aruba, waar hij tevens nog een practijk heeft. In feite gevoelt hij zich ook ten nauwste geheel Arubaan. Bijna wekelijks brengt de dokter enige dagen op zijn geboortegrond door.

De laatste jaren was Dr. Arends reeds waarnemend Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst. Dat thans een landskind, weer een Arubaan, tot deze hoge en verantwoordelijke post werd benoemd, zal zeker allen zowel op Aruba als op Curaçao, dankbaar stemmen.

Het nieuws van vandaag.

Niet ten onrechte hebben Roosevelt en Loudon kort geleden gewaarschuwd tegen een te groot optimisme. Inderdaad, het is een feit, dat Duitsland verslagen is, maar ook een dodelijk gewond wild dier kan in zijn stuiptrekkingen nog lelijke klappen uitdelen. Toch zijn er tekenen, die erop wijzen, dat het thans voor wat het Europese krijgstoneel aangaat, beter gaat.

De invasie van Italië is gelukt en hoewel er na Italië's overgave enige tegenslag is gekomen, doet de bezetting van de Dodecanesen zien, dat de Britten en Noordamerikanen goedsmoeds zijn. De Balkan wordt vermoedelijk wel het eerste toneel van de strijd.

De Russen weten voort te rukken uit het Noorden. De Britten en Noordamerikanen zullen eerlang aan de Adria zitten, zij zitten al op enkele Aegeïsche eilanden en de Joegoslavische guerrillero's bereiden het werk voor een succesrijke invasie aan de Dalmatische kust gedegen voor: Triëst werd vandaag door hen binnengedrongen.

Minister Gerbrandy heeft met zoveel woorden gezegd, dat met verloop van een jaar Hare Majesteit in Den Haag zal zijn. De Oorlogsrisico-verzekering in onze eigen contreien is verlaagd. Onze Staten hebben juist gisteravond geadviseerd voor een Koninklijk Besluit, waardoor het mogelijk zal worden na terugkeer in Nederland terstond troepen te werven, die verplicht zullen kunnen worden mede te vechten aan de zo noodzakelijke bevrijding van Oost-Indië (waarvoor thans in officiële taal opeens de benaming Indonesië opduikt, welke benaming nog enkele jaren geleden een zodanig kleur had, dat de betere kranten het woord niet gebruikten en dat in vele huisgezinnen de kinderen het niet moesten wagen het in hun mond te nemen), een ideaal dat wij, die één Rijk vormen zeker gelijk moeten stellen aan de bevrijding van het eigen moederland, gelijk in het advies der Staten op zo juiste wijze wordt uitgedrukt.

Bij Italië gaat het zo goed, dat Giraud, die een bezoek aan het slagveld heeft gebracht, heeft kunnen profeteren, dat binnen twee weken alle nazies van het eiland Corsica zullen zijn opgeruimd.

En tenslotte is daar onze verduistering, wier practische opheffing slechts het zegel is op de zovele grotere en belangrijker tekenen, die erop wijzen, dat het inderdaad in de goede richting gaat.

Maar wij menen, nu wij in onze eigen stad ook zoveel optimisme ontwaren, hierop niet de dompen te moeten plaatsen, maar toch te mogen, herhalen, dat iemand die zoveel beter weet dan wij hoe de zaken staan, dat Roosevelt tegen overoptimisme gewaarschuwd heeft.

Advies der Staten van Curaçao inzake het zenden van Schutters buiten het Staatsdeel.

Hier volgt de officiële text van het advies der Staten van Curaçao inzake het Koninklijk Besluit houdende voorzieningen ter verdediging van het grondgebied en de veiligheid van het Koninkrijk:

Nu Nederland bezet is en Nederlands Oost-Indië door de Japanners is overweldigd, rust op iederen Nederlander de plicht al wat hij kan bij te dragen tot de bevrijding van Nederland en Nederlands Oost-Indië. Dit is vanzelfsprekend in zoverre het Nederland betreft: Indien wij deze totale oorlog in zijn geheel overzien, en nagaan, dat de Geallieerden om Japan te verslaan, het uit Nederlands Oost-Indië moeten verdrijven, dan ligt het voor de hand, dat de Nederlanders hiertoe naar vermogen moeten medehelpen.

Waar het streven voorzit om na de oorlog zo spoedig als mogelijk van het Koninkrijk der Nederlanden 1 staatsdelen met gelijke rechten te maken, is het redelijk ter bereiking van dit grote doel, dat de andere Staatsdelen nu reeds offers brengen. De gelijkheid in plichten, die nu door de nood geboden zijn, ga vooraf aan de gelijkheid in rechten. De grote meerderheid der leden van de Staten van Curaçao beseffen dit volkomen. Uit een ideëel oogpunt en ook bekeken in verband met de Nederlandse politiek ten opzichte van zijn geallieerde vrienden en de Curaçaose politiek ten opzichte van zijn verhouding tot Nederland en de andere Staatsdelen, erkennen zij de wenselijkheid van dit Koninklijk Besluit.

Indien men echter de practische uitvoering op de keper beschouwt, rijzen speciaal met betrekking tot de Curaçaose schutters vele en onoverkomelijke bezwaren.

Weliswaar hebben de Staten uit officiële bron vernomen, dat het in de bedoeling van de Regering ligt om voorshands niet verder te gaan dan tot vrijwillige aanbieding, welk streven de Staten zeer juist vinden en daarom ook in het algemeen zeer zouden willen aanbevelen, maar wat Curaçao aangaat, houde men het volgende in het oog:

Curaçao en Aruba zijn voor de oorlogvoering van de allergrootste betekenis door de aanwezigheid aldaar van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij en de Lago Oil and Transport Co. De Staten hebben steeds daarop gewezen, telkens als zij bij het Bestuur aandrongen op beter verdediging. Dat is ook de reden, waarom de Schutterij in het leven geroepen is. En niettegenstaande de machtige hulp van de Noordamerikanen, kan Curaçao geen voldoend aantal schutters leveren voor de uitgebreide bewakingsdienst. In het oog dient gehouden te worden, dat Curaçao en Aruba sinds vele jaren tobben met gebrek aan werkkrachten. De Schutterij werkt, niettegenstaande de vele vrijstellingen ten behoeve van de voor de oorlogvoering vitale bedrijven, nu reeds ontwrichtend op het economisch leven op deze eilanden. De Noordamerikanen willen binnenkort hun infanterie-troepen terugtrekken. Het ligt dan voor de hand, dat eigen mannen, die omdat zij met land en volk bekend zijn, en daarom hier meer dan elders kunnen praesteren, de taak der vertrekkende Noordamerikaanse infanteristen overnemen. Bewaking van deze eilanden en de vitale bedrijven daarop, zal wel nodig blijven tot het eind van de oorlog. Men zal geen manschappen aan het nu reeds te klein verdedigingsapparaat kunnen onttrekken zonder nadeel voor Curaçao en voor de oorlogvoering in het algemeen.

Zonder zich uit te spreken over de gevechtswaarde van de Curaçaose schutters in den vreemde, die onder minder gunstige omstandigheden zijn opgeleid (gebrek aan kader), kunnen de Staten uit hoofde van de hierboven uiteengezette bezwaren het niet aanbevelen soldaten van de Schutterij aan Curaçaose verdediging te onttrekken om ze elders aan krijgsverrichtingen te doen deelnemen.

AANVALLEN OP WEST-EUROPA.

Het Britse Ministerie van luchtvaart en het Noordamerikaanse Hoofdkwartier in Europa gaven de volgende communiqué uit:

„Uitgebreide aanvallen op doelen in Frankrijk en **Nederland** zijn hedenmorgen gedaan door bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen van de Noordamerikaanse 8e luchtmacht en de Royal Airforce.

Vliegende Forten, geëscorteerd door Thunderbolts, bombardeerden de havenwerken en scheepswerven te Nantes. De vliegvelden van Vannes-Meucon en Kerlin-Bastard in West-Frankrijk werden ook aangevallen.

Er werden vele vijandelijke jagers ontmoet bij de aanval op Nantes en 13 ervan werden vernield, 9 door de Vliegende Forten en 4 door de Thunderbolts. Nog 2 vijandelijke jagers werden vernield door de Vliegende Forten die het vliegveld van Kerlin-Bastard aanvielen.

Marauders vielen het vliegveld Conches in Normandië aan. Het vliegveld Monlaix in Bretagne werd gebombardeerd door Whirlwinds en twee aanvallen werden door Typhoon bommenwerpers gedaan op het vliegveld Poulmic nabij Brest.

Mitchells bombardeerden industrieobjecten te Rouaan en Typhoons vielen de ingang van het Kanaal te Wemeldinge aan de Oosterschelde en de scheepvaart nabij de Nederlandse kust aan. Gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce, de Dominions en de Geallieerden escorteerden en beschermden de middelzware en gevechtsbommenwerpers en voerden ondersteuningsvluchten uit. Een zware bommenwerper en twee gevechtsvliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 23.9).

OPERATIES OP GROTE SCHAAL DOOR NAZIES VERWACHT.

De Duitse radio deelde mede, dat operaties op grote schaal in geheel Zuid-Italië binnen de komende dagen worden verwacht. De radio zeide nog, dat in de afgelopen nacht nog meer invasie-troepen in het gebied van Salerno aan land gekomen zijn (Londen, (AP) 23.9).

JOEGOSLAVISCHE TROEPEN DRINGEN IN TRIËST DOOR.

Sloweense troepen van het Joegoslavische leger zouden in de Italiaanse havenstad Triëst aan de Adriatische Zee zijn binnengedrongen en het Duitse garnizoen bestrijden met behulp van de inwoners. Joegoslavische kringen in Londen ontvingen bericht, dat de guerrilla-legers bloedige slagen leveren in het Noord-Westen van Joegoslavië.

Men zeide, dat andere Sloweense eenheden Idria bezet hebben, op 50 kilometer ten Noord-Oosten van Triëst en op 80 kilometer ten Noorden van Fiume. Op beide havens wordt grote druk geoefend. Elders in het gebied leveren de troepen hevige gevechten aan een front van 80 kilometer van Bistrica tot Ljubljana (Londen, (AP) 23.9).

Gaan wij thans naar de Balkan?

De Britse bezetting der Dodecanesen wijst in die richting.

DE BALKAN-GUERRILLERO'S ONZE HELPERS

BALKAN-HISTORIE IN VOGELVLUCHT.

Reeds weken wijzen de tekenen erop, dat het geallieerde offensief de Balkan op het oog heeft. De opstanden in Bulgarije en Hongarije, de activiteit van de Joegoslavische guerrilla-troepen, de weergaloze weerstand der Hellenen, de plotselinge verrijzenis der Albanezen, wier land al zo lang door onzen gemeenschappelijken vijand onderdrukt werd, dit alles vestigt eens te meer de aandacht op deze zo weinig bekende uithoek van Europa, waar de oudste bewoners van dit werelddeel wonen.

De oudste bewoners van Europa vormen de 1 millioen Albanezen en de ½ millioen Basken, beiden in een uithoek van Europa wonende.

De Basken thans buiten beschouwing latende, willen wij op een ons gedaan verzoek een kort overzicht geven van de constellatie van de Balkanlanden, omdat deze telkens in de telegrammen terugkomen:

Het ontstaan van de Balkanvolken.

Tijdens de volksverhuizing van de 5e eeuw zijn verschillende Aziatische volken naar Europa gekomen, waarvan met name West-Goten een weg volgden, die ruwweg liep van de Dnjepr, door het huidige Bulgarije, Thracië, tot op de Peloponnesus (Morea) en verder langs de kust van de Adriatische Zee.

Door deze Volksverhuizing kwamen ook de Slaven in beweging, die zich splitsten in drie groepen, de West-Slaven (waaruit o.a. Polen, Tsjechen, Slowaken, Moraviërs ontstonden), de Oost-Slaven (waaruit de Russen ontstonden) en de Zuid-Slaven, die langs en kort daarop óver de Donau trokken en de Serben, Croaten, Slovenen enz., in het aanzien riepen. In de 7e eeuw komen er Mongolen uit het Oeralgebergte en die trekken naar Bulgarije, dat toen door Slaven bewoond was. Deze Mongolen of Tataren (niet Tartaren) onderwierpen de Slaven, vermengden zich met hen en namen hun cultuur over.

Roemenië en Hongarije worden meestal niet tot de Balkan gerekend, hoewel hun volkenkunde ontstaan ten nauwste met dat van de Balkanlanden samenhangt.

In Hellas zelf had men naast de invloed van de West-Goten ook invloeden van Latijnen en aanverwante volken en van de Turken.

Over de oorsprong van de Albanezen is weinig met zekerheid bekend.

Bulgarije het oudste rijk, het sterkste volk. Ochrid.

Staatkundig ontwikkelden zich de Bulgaren het eerst. Omstreeks 690 heeft men al een Bulgaarse staat. Deze Bulgaren vormden een sterke bedreiging voor den keizer van Byzantium, die zijn krijgsenergie had te verdelen tussen de opdringende Mohammedaanse volken in de aan Klein-Azië grenzende gebieden en de Slaven, die met permissie van een vroegeren Byzantijnsen keizer Phocas, omstreeks 610 binnen de rijksgrenzen over de Donau waren komen wonen. De hoofdstad hebben de Bulgaren nimmer kunnen nemen, maar den keizer hebben ze zowel gevangen genomen, zoals bijvoorbeeld Nicephorus in 811 en Michael I in 813.

In de 9e eeuw worden de Bulgaren gekerstend onder Tsaar Boris I en dan begint het hoogtepunt van Bulgarije's bloei. Het land was toen veel groter dan thans en strekte zich uit van de Donau-mond tot bij Beograd en diep tot in het huidige Hellas. Hoofdstad was **Ochrid** (thans Joegoslavië). Onder Tsaar Simeon I, Autocrator van Bulgaren en Grieken, bereikte Bulgarije het hoogtepunt tegen het jaar 1000. Sterke Byzantijnse keizers weten het rijk tijdelijk te knechten. Keizer Basilius II kreeg de bijnaam Bulgarendoder, toen hij na zijn overwinning op de Bulgaren allen overlevenden 15000 Bulgaren de ogen uitstak, doch 1 oog op elke 100 man spaarde, opdat de blinden gidsen zouden hebben om thuis te komen. In 1018 valt Ohrid en hoewel het Bulgaarse rijk reeds in 1186 weer vrij zou komen, is Ohrid nooit meer hoofdstad geworden.

Na korte tijd van onderwerping bloeit het 2e Bulgaarse rijk op in Tirnovo.

In de 12e eeuw gevoelen de Bulgaren zich weer sterk, trekken over de Maritza en stichten onder Pieter en Johan Assan een nieuw groot Bulgaars rijk met als hoofdstad Tirnovo, nog thans moeilijk te bereiken in de bergen. De overtocht over de Maritza, die grensrivier werd, leverde stof tot het volkslied van het Bulgaarse volkslied: „Laat bruisen, bruisen, o Maritza, uw stromen, laat bruisen uw rode golven van bloed......"

Groot-Serbië's bloei van de 14e eeuw.

Inmiddels ontwikkelde zich een groot Serbisch rijk, dat onder Stephan Dusjan, dat omstreeks 1350 het toppunt van bloei bereikte en waarbij het herrezen Bulgarije slechts klein was. Groot-Serbië omvatte alles van Beograd tot aan de Golf van Corinthe.

De Turken onderwerpen de Balkan.

In 1356 komen de Turken over de Dardanellen op verzoek van een quisling binnen Constantinopel. De Turken verslaan eerst de **Serben** (onder den opvolger van Stephan Dusjan, genaamd Tsaar Lazarus) op het Lijsterveld in 1389, veroveren daarna de Bulgaarse hoofdstad Tirnovo in 1393.

Beide landen, Serbië en Bulgarije waren verdwenen, zo doelmatig roeide de Turk alles uit. De Turk was meester op de Balkan en verlegde de hoofdstad van het Klein-Aziatische Brusa naar het Europese Adrianopel, zodat de Jong-Turken in 1922 nog een oorlog zouden beginnen om bij het verdrag van Lausanne deze oude eerste Europese hoofdstad van de Turken te herwinnen. En ze kregen die ook.

Twee enclaves bleven er onder de Turkse overheersing:

De Albanezen —, deel van het groot-Serbische rijk van Stephan Dusjan — bleven zich verzetten onder Skanderberg en werden na diens dood in 1467 tot een soort vazalstaat, waar men toch grotere vrijheden had dan elders in het Turkse rijk. De Albanezen leverden de lijfwacht des sultans.

De Montegrijnen, 400.000 in aantal, lieten zich door de Turken niet knechten en hoewel ze na 1389 (Lijsterveld) tijdelijk onder Turks bestuur kwamen, stichtten ze in 1499 reeds een vrije staat onder den Orthodoxen bisschop van Cetinje.

Cetinje vormde dus een soort theocratie, hetwelk zo bleef tot 1852, toen Danillo II zijn geestelijke waardigheid neerlegde en met toestemming van Oostenrijk en Rusland een verstendom stichtte. In 1912 nam de laatste vorst Nikita de koningstitel aan.

Van de machtige Balkanstaten, die in cultuur boven het Westeuropese peil stonden, was niets overgebleven.

Nog een troon stond overeind: van den Basileus Basileoon Basileuoon Basileusin, d.i. van „den Koning der Koningin, die over de Koningen heerst", titel van den Byzantijnsen keizer. Zijn dagen waren geteld. Duizend jaar na het oude Rome viel het Nieuwe Rome, toen weinige uren nadat in de Kerk van de Heilige Wijsheid op 28 Mei 1453 de laatste Heilige Mis in hereniging met Rome was opgedragen, in de vroege morgen van de 29e een ruiter het eerbiedwaardige hoogaltaar bezoedelde: met zijn steigerend paard boven op het hoogaltaar der Heilige Wijsheid bralde de Christenhater Mohammed II uit: „En thans naar de St. Pieter!"

St. Petrus' rots stond echter vast. De opmars van den Turk in Europa zou welhaast gestuit worden.

Hierover morgen.

Curaçao.

DE STATEN VAN CURAÇAO VERGADEREN.

Gisteravond kwamen de Staten van Curaçao bijeen, voornamelijk ter uitbrenging van het advies aangaande het ontwerp Koninklijk Besluit houdende voorzieningen ter verdediging van het grondgebied en de veiligheid van het Koninkrijk.

Niet aanwezig waren de Statenleden Meester Adolphe W. J. M. Desertine, Ernesto C. Martijn en Frederik J. Q. Kwartsz. Meester Thys van der Laan was aanwezig als Bestuursgemachtigde bij het ontwerp-landsverordening tot wijziging en aanvulling van de „Rechtsbijstandsverordening". Dit ontwerp werd na een kleine wijziging aangebracht op voorstel van Doctor Moises F. da Costa Gomez aangenomen. Als gasten waren nog aanwezig Dr. Wybojan Goslinga en Joannes F. Groote. Bij de „Ingekomen Stukken" was nog een ontwerp-landsverordening voor verplichte arbeid bij de politie.

Ook las de Voorzitter het volgende verzoekschrift voor van Aruba:

Aan De Staten van Curaçao,
Willemstad.

De ondergetekenden, Vaders, Moeders, echtgenoten, zusters en vrienden van de Arubaanse Schutters, die in 1941 en later gehoor verleenden aan de militaire oproep allerwege tot voorziening in de verdedigingsmogelijkheden van hun geboortegrond Aruba in noodgevallen, nemen de vrijheid zich hierbij tot de Staten van Curaçao te wenden, eerbiedig te kennen gevende:

dat in de laatste tijd het verontrustend gerucht hier hard in omloop gaat, alsof van overheidswege maatregelen worden aangetroffen tot het zenden Overzee van hun zonen, hun echtgenoten, broeders en vrienden, thans schutters tot deelneming aan de Europese strijd ter bevrijding van Nederland en Oost-Indië, met respectievelijk acht millioen inwoners;

dat dit gerucht hun totaal ontstemt, hun geest plaagt en tart op de meest pijnlijke wijze, hun hart vervult met leed, want het betreft hier **de bloem des eilands**, bestaande uit een stuk of wat ongeoefende voor de krijgsdienst nutteloze mannen, op wiens schouders bij voorkeur de **heilige verlichting** rust om te strijden ter voorziening in de vele behoeften en noden hunner eigen gezinnen, en welke schutters noodgedwongen hun goedbetaalde betrekkingen op de Lago Oil Co., en elders moeten neerleggen met de bekende drastische gevolgen, voor een kleine gemeenschap van zegge 9 à 10 duizend inwoners (inheemsen) en waarmede de schutters reeds een zeer gevoelige en grootste offer zich moesten getroosten, met droevige gevolgen voor hun eigen gezinnen, die steunloos moesten blijven;

dat zij zich beroepen op hun hoogste waarborg, de Nederlandse Grondwet, die den kolonisten uitsluit voor de dienstplicht, gelijk hetzelfde het geval is met de Britten, die vrij zijn dier banden, hierheen in groten getale stromen uit Engels Guyana (Demerara) en de posten bezetten door de schutters noodgedwongen opengelaten op de Maatschappij, waarop enkelen ƒ 2, —, ƒ 3,— en meer per uur verdienen.

Redenen waarom zij de Staten van Curaçao, in hun zeer waarderende hoedanigheid van **volksvertegenwoordigers en tolk**, eerbiedig verzoeken, namens hun met kracht en volharding te protesteren tegen elke aanstalte, elke beweging van Overheidswege tot het ten uitvoer brengen van een dergelijk veringrijpende voornemen, waarvan de noodlottige gevolgen niet zullen uitblijven.

Dit stuk was ondertekend door den Heer H. E. Lampe en nog 1260 anderen.

Daar het Koninklijk Besluit reeds dezelfde avond behandeld zou worden, stelt de Voorzitter voor een commissie te benoemen, die tijdens een schorsing van de vergadering, een prae-advies zal opstellen ter voorlegging aan de overige Statenleden. Dit wordt aangenomen en bij de later plaats hebbende stemming worden in deze commissie benoemd de Heren Frederik A. Vromans, Jan H. A. Eman en John A. de Jongh. Vervolgens leest de Voorzitter een aanbieding voor van „Treurmare van een ouden Patriot" door den Heer H. E. Lampe. Het doel van deze treurmare is de volksliefde helpen te behouden voor het Huis van Oranje, Nederland enz. De treurmare wordt ter griffie gedeponeerd ter inzage van de leden.

Hierop werd de vergadering voor een korte tijd geschorst, opdat de commissie het verzoekschrift van Aruba zou kunnen bestuderen. Na de bestudering werd de vergadering heropend en deed Statenlid Jan H. A. Eman voorlezing van het prae-advies, dat practisch een herhaling was van het verzoekschrift, waarbij echter aan het slot werd gezegd, dat de Staten bij de beraadslagingen over het Koninklijk Besluit reeds rekening gehouden hadden met het verzoekschrift. Derhalve stelt de commissie voor het verzoekschrift voor kennisgeving aan te nemen. Het advies inzake het Koninklijk Besluit wordt nu door Voorzitter John H. Sprockel voorgelezen. De text hiervan staat op de voorpagina.

Hierna deelt Voorzitter John H. Sprockel mede, dat hij 28 September as. het Staatsdeel zal verlaten om een vacantie van enige maanden door te brengen in Colombia. Tijdens zijn afwezigheid zal ondervoorzitter Carel N. Winkel waarnemen. Voorzitter Sprockel wenst den Staten, leden een vruchtbare arbeid toe.

Ondervoorzitter Carel N. Winkel neemt nu nog het woord om den voorzitter een goede reis en een aangenaam verblijf in Colombia toe te wensen. Hij hoopt tijdens de afwezigheid van den Heer Sprockel diens voetsporen te volgen, want dan weet hij dat hij goed gaat.

Bestuursgemachtigde Thys van der Laan sluit zich aan bij de hartelijke woorden van den ondervoorzitter der Staten.

Hierop wordt de vergadering gesloten.

HET LICHTFEEST IN DE STAD.

Weer als vanouds: de „geest" van den P.G.

Geheelonthouder van de Laarschot is gisteravond het voorwerp van zoveel heildronken geweest, dat het dezen krijger in de nabije toekomst wel goed **moet** gaan. „Nou, op het adje" was niet van de lucht, slechts afgewisseld door een „Op van de Laarschot dan maar weer!" Zelf hield de man, die de plaag der verduistering gisteren een einde deed nemen, het met een glas limonade op de Gezelligheid, waar hij de vergadering van het Rode Kruis bijwoonde. Op het balkon van deze club kon men rustig buiten zitten om te praten over wie er nu weer op de brug liep.

Het fameuze lijnenlicht van Americano's terras kon men nu ook weer van het Brionplein af zien. Het plein zelf was nog duister evenals de straten en stegen van de Overzijde, omdat de Gasmaatschappij geen mensen genoeg had om overal de lampjes in te laten draaien. Dit heeft enkelen critiek op gebrek aan dienstvaardigheid ontlokt, maar men weet, al zonder woorden, waar het euvel in zulk een geval op Curaçao schuilt. In elk geval verzekerde de Directeur ons, dat vanavond op een enkele uitzondering na alles weer zal branden.

West-End was weer volop verlicht. Op de straten reden de auto's toeterend van vreugde rond. Van de duistere brug, die om mysterieuze redenen in het duister gehuld zal blijven, kon men even opblikken naar het landvoogdelijk paleis, waar de luister van kronen en luchters flonkerde in de hallen. Ook daar was vreugde. In de Bredestraat van Punda ontwaarden wij zowaar het begin van een hospartij.

Voor de kroeghouders was het vreugde, en de beschonken resultaten van hun blijdschap, die gedurende de verduistering als struikelblokken in de sloppen van Otrabanda gedrapeerd lagen, zal men vanavond, als alles weer brandt, weer kunnen zien, evenals de mensen die hier bij gebrek aan afdoend toezicht op straat gepaard liggen. Dat men tegen deze weerzinwekkendheid toch eens ging optreden.

Overal was blijdschap, zelfs in de Statenzaal werd de serene rust verstoord door een vriendelijk zuchten van de avondzoelte, begerig opgesnuifd aan de perstribune door Is. Bloch van de Parijse Le Temps en de Curaçaose Boletin. Meester Elias had het met des te meer geestdrift over de personalia van de dag en over zijn oolam de Economische Berichten, waarvan het hart zo vol is. Met zichtbaar élan schreed Curaçao's Römer door de Statenzaal, landsbescheiden onder de arm. En aan het eind der vergadering werd de geest vaardig over den Johanneïschen bestuursgemachtigde den Procureur Generaal, wiens geest nog zo bekend is uit de Censuur-tijd, toen het steeds „de geest van den P. G." was die besliste, en die nu in de tale Kanaans begon te profeteren (in verband met het gaan en terugkomen des Statenvoorzitters) over het licht dat in de duisternis schijnt. Zelfs de Voorzitter was zo getroffen, dat hij vergat het handenklappende publiek te vermanen „het publiek mag geen tekenen van instemming of afkeuring geven".

Voor degenen, die immer avond- en nachtwerk hebben als de krantenschrijvers was de dag van gisteren een feestdag. Toen wij door de Bredestraat liepen zagen wij bij onze collega's van de Beurs een zee van licht (zonder dat wij het peertje zagen gelukkig). Een jubelende lofzang klonk op. Wij weten niet zeker of het uit het redactie-raam kwam, maar het leek er toch op. Trouwens, het is bekend, dat de Heer H. de Wit ook een niet-onverdienstelijk Stoepdichter is, — zijn krant vandaag belooft wat! Even verder op bij de Botica Central zat een clubje weer te schemeren op straat. Zij zaten er weer als immer, slechts een van de Statenleden, die daar immer aanwezig is om de mening van het publiek te peilen, ontbrak.

Op het St. Thomascollege heerste vreugde. Frater Rigobert was doende den bezoekers een proficiat te wensen Frater Canutus deed het in andere woorden, zeker niet minder ter plaatse: „Weest blij, Leest de Amigoe". Voor Curaçao's best verduisterde huis (Nieuwestraat 25) blijft het jammer, dat Luitenant Van de Laarschot geen premies heeft uitgeloofd.

THERESITA-FEEST TE JUICIO.

Zondag, 27 September, des avonds wordt met een plechtig lof om 19 uur de Novene geopend ter ere van de H. Theresita van het Kindje Jezus, Patrones van de parochie. Vervolgens is er iedere avond om 19 uur Lof.

Dinsdag, 5 October, op de feestdag zelf van de H. Theresita zal er des morgens om 7 uur een Plechtige H. Mis worden opgedragen, terwijl des avonds een Pontificaal Lof plaats heeft om 19 uur, waaronder Pater Athanasius Volk O.P. zal preken.

GEREFORMEERDE KERK.

De kerkeraad van de Gereformeerde Kerk verzoekt ons opneming van het bericht, dat de namiddagkerkdiensten van deze gemeente, in haar kerkgebouw te Mundo Nobo, met ingang van Zondag 26 September as. om 19 uur zullen worden gehouden instede van 17 uur, zulks in verband met de opheffing van de verduisteringsbepalingen.

EXAMEN „ST. GENESIUS".

Als typist(e) slaagden voor bovengenoemde bond: F. Lei, Elsa Martijn, P. Thielman, L. Martijn, W. Vyent; afgewezen 9.

Als Kantoorstenograaf(e) in de Nederlandse Taal 130 lettergrepen: V. Yanga; L. P. Martha: afgewezen 2.

Als Kantoorstenografe in de Engelse Taal 100 lettergrepen: L. Novena.

Buitenland.

AANVALLEN OP BIRMA.

„Vliegend door moeilijke weersomstandigheden in de afnemende moeson vernielden en beschadigden Beaufighters van de Raf een aantal locomotieven, sampans en vrachtauto's in een nieuwe reeds aanvallen op Japanse installaties in Birma.

De voornaamste aanvallen werden gedaan in het district Katha langs de rivier de Irrawady en op het eiland Cheduba langs de kust", aldus zeide het hoofdkwartier in New Delhi. (New Delhi, (AP) 24.9).

AANVALLEN OP GUADALCANAL.

Een communiqué van de Noordamerikaanse Marine luidt als volgt:

„Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte). Op 20 September bombardeerden zes Japanse vliegtuigen 's morgens de omgeving van het landingsterrein op Guadalcanal. Het materiaal en de stellingen zijn lichtelijk beschadigd. Er vielen geen slachtoffers. In de morgen van 21 September vlogen ongeveer 12 tot 16 vijandelijke bommenwerpers over Guadalcanal. Er werd lichte schade veroorzaakt en er vielen enkele slachtoffers. Een onzer gevechtsvliegtuigen schoot twee vijandelijke vliegtuigen neer". (Washington, (AP) 23.9).

PAUS ONTVANGT SPECIALEN ARGENTIJNSEN GEZANT.

De radio van het Vaticaan deelde mede, dat Zijne Heiligheid den Paus een specialen Argentijnsen Gezant ontvangen heeft (Londen, (AP) 23.9).

LAURENCE STEINHARDT IN DE V. S.

Laurence Steinhardt, de Noordamerikaanse Ambassadeur bij Turkije, arriveerde in Washington voor besprekingen. Zijn bezoek wordt van betekenis geacht, gezien de militaire en politieke ontwikkelingen in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee (Washington, (AP) 23.9).

MEVROUW ROOSEVELT IN DE V.S. TERUG.

Mevrouw Eleanor Roosevelt arriveerde in San Francisco na een reis naar Nieuw Zeeland en Australië. Het vliegtuig legde de tocht van 3800 kilometer van Honolulu naar San Francisco af in de ongewoon korte tijd van 10 uren en 35 minuten. (San Francisco, (AP) 23.9).

ONWEER IN PORTUGAL.

Een hevig onweer woedt in Portugal. Belangrijke schade werd aangericht. 2 Vrouwen en 4 mannen werden gedurende de laatste 48 uur door de bliksem gedood (Lissabon, (AP) 23.9).

FRANZ VON PAPEN HAD MALARIA.

De radio van Berlijn deelde mede, dat Franz von Papen, de Duitse Ambassadeur in Turkije, ziek lag met Malaria, doch thans hersteld is (Londen, (AP) 23.9).

FRANK KNOX OP BEZOEK BIJ DEN ENGELSEN KONING.

De Noordamerikaanse secretaris van Marine, Frank Knox, werd door den Engelsen Koning op audiëntie ontvangen op het paleis te Buckingham. Een andere bezoeker op het paleis was Churchill die daar het noenmaal gebruikte (Londen. (AP) 24.9).

ZOCHT UMBERTO DUITSE STEUN?

Radio-Berlijn deelde mede, dat de Italiaanse Kroonprins Umberto contact zocht met de Duitse Regering om steun te krijgen voor zijn troonbestijging „na het aftreden van Koning Vittorio Emanuele". Het antwoord van de nazies „was absoluut negatief", aldus zeide de radio.

Voorts: „Het is zeker geen toeval, dat Umberto thans tot onderwerp wordt gemaakt van ernstige aanvallen door de Duitse pers terwijl vroeger de aanvallen voornamelijk werden gedaan op den Koning en Badoglio." (Londen, (AP) 23.9).

RUSSEN TREKKEN WIT-RUSLAND BINNEN.

De radio van Moskou maakte bekend, dat de Russen Wit-Rusland binnenstormden op een punt op slechts 250 kilometer van de Poolse grens in het gebied van Gomel, terwijl de nazies verdreven werden uit Poltava. De Russen vechten nu in de grensrepubliek, welke het eerst door de nazies onder de voet gelopen werd bij de invasie van Rusland (Londen, (AP) 23.9).

2 VIJANDELIJKE CONVOOIEN IN DE AEGEISCHE ZEE VERNIELD.

De koninklijke Britse Marine maakte bekend, dat behalve het bieden van nauwe samenwerking aan het leger en de Royal Airforce bij de verrichtingen in de Dodecanesen, lichte Geallieerde vlooteenheden twee vijandelijke convooien in de Aegeïsche Zee vernield hebben (Alexandrië, (AP) 23.9).

NAZIES OP HET SINT PIETERSPLEIN.

Monseigneur Bruno Vittorio, Secretaris van den Pauselijken nuntius, deelde aan het blad „El Tiempo" van Bogotá mede, dat volgens het laatste bericht uit Vaticaanstad, gedateerd 20 September, de nazies de Italiaanse zijde van het plein voor de St. Pieter hebben bezet (Bogotá, (AP)23.9).

VERNIETIGENDE SLAGEN AAN DEN VIJAND.

Admiraal Ernest King, Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vloot, zeide voor de Nationale Conventie van het Amerikaanse Legioen te Omaha, dat het doel van de marine is om verpletterende slagen aan den vijand toe te brengen „met alle wapenen die ingezet kunnen worden, gelijktijdig gecoördineerd met een overweldigende aanval" (Omaha Nebraska, (AP) 23.9).

ANTI-GODSDIENSTWETTEN IN MEXICO BESTAAN NOG.

Pater Joseph Ledit S.J., thans hoogleraar aan de Laval-Universiteit te Québec, heeft een tournee gemaakt door Mexico om lezingen te houden. Pater Ledit zeide na zijn terugkeer, dat de anti-godsdienstwetten nog bestaan, ook al wordt er wel eens de hand mede gelicht. Zo bestaat nog immer de wet, dat openbare eredienst buiten het kerkgebouw verboden is. Priesters mogen geen soutane dragen op straat. Slechts sommigen wagen het de collaar te dragen, de meesten hebben gewoon boordje-met-das. Gedurende mijn verblijf van zes weken heb ik geen enkele non in haar ordekledij gezien, hoewel er vele nonnen zijn. Priesters en nonnen dragen burgerkledij van donkere tint, zodat zij voor ingewijden wel te herkennen zijn. Pater Ledit zeide, dat Aartsbisschop Louis Maria Martinez van Mexico een van de meest imposante persoonlijkheden was, die hij ooit gezien had.

[Pater Ledit is een van de beroemdste thans levende Jezuïeten, heeft ontzettend veel gereisd, is Fransman, spreekt 16 talen vloeiend en vele andere gebrekkig, is oud-directeur van het bureau „Lettres de Rome", de katholieke centrale tegen het Communisme aan de Piazza Santa Maria Maggiore te Rome, waar Pater Ledit zijn kennissen het materiaal liet zien, dat hij uit alle hoeken van de wereld vergaard had en betrekking had op het communisme. Toen de oorlog uitbrak, is Pater Ledit naar Canada vertrokken. Over zijn kantoor in Rome hebben wij geen informatie — Red.]

NIEUWE JODENSTAM ONTDEKT.

In Brits-Indië is een onbekende stam van 15.000 Joden ontdekt, schrijft Aufbau, een Joods weekblad in de Verenigde Staten. Zij zijn ontdekt door de naspeuringen van veldrabbijn Abraham Dubin van Flushing (Long Island, Verenigde Staten), die in Brits Indië werkt. Deze 15.000 Joden hebben een huidskleur van chocolade-bruine tint, wordt uit Nieuw Delhi gemeld. Zij hebben geen eigen rabbijn of gemeente en zijn bijna opgegaan in de Brits Indische bevolking temidden waarvan ze leven. Rabbijn Dubin heeft godsdienstoefeningen voor ze gearrangeerd.

BIECHTEN IN LONDEN.

De internationale samenleving in Londen heeft het nodig gemaakt in de Londense kerken gelegenheid te scheppen voor biechten in verschillende talen. 25 Londense kerken horen biecht in het Spaans, 27 in het Duits, 59 in het Italiaans en 151 in het Frans.

FRANSE BISSCHOPSCONFERENTIE.

Voor de 2e maal sedert de opheffing van de demarcatielijn tussen bezet en onbezet Frankrijk is dezer dagen in Parijs een bisschopsconferentie van alle Franse bisschoppen, inclusief drie cardinalen, gehouden.

CURAÇAO

JOODSE DIENSTEN.

Het Nieuwjaarsnummer van „Mikvé Israël" zal, naar men ons schrijft, nog deze week verschijnen. In verband met de bekende moeilijkheden ter drukkerij bestaat het dit keer echter slechts uit enkele pagina's. Enkele rubrieken moeten geheel uitvallen, terwijl tal van artikelen eveneens niet konden worden opgenomen.

Aangezien men, ondanks al deze noodmaatregelen, niet de definitieve toezegging verkrijgen, dat dit blad op tijd zal verschijnen, verzoekt men ons de opgave van de belangrijkste synagoge-diensten en andere bijeenkomsten voor de komende weken door middel van de pers te doen.

Rosj-Hasjana (Nieuwjaar: Woensdag, 29 September. Avonddienst om 18 uur; Donderdag, 30 September Ochtenddienst om 8.30 uur; Vrijdag, 1 October, Ochtenddienst om 8.30 uur. Nieuwjaarspredicatie tijdens de ochtenddienst van Donderdag vóór de aanvang van het Moesaf-gebed.

Selichot-diensten (Verzoeningsgebeden): Van Zaterdag 2 tot en met Donderdag 7 October: iedere avond om 18 uur.

Jom Kipoer (Grote Verzoendag): Kal-Nidré-dienst: Vrijdagavond 8 October om 18.30 uur; Zaterdag 9 October van 8.30 uur af dienst tot 18.10 uur.

Aan belangstellenden wordt tevens medegedeeld, dat sinds enkele weken op de binnenplaats der Synagoge Sjabbat-middagbijeenkomsten gehouden worden. Rabbijn Cardozo bespreekt daar de inhoud der Joodse gebeden, de betekenis der feestdagen en ceremoniën enz. Het tweede gedeelte van de middag is gewijd aan Thora-studie. Na afloop avondgebed en Habdala. De bijeenkomsten beginnen om 17 uur.

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS EN VOLKSONTWIKKELING. CURAÇAO.

Uitslag examens L.O., gehouden op Curaçao op 20 tot en met 27 Augustus 1943.

Examen voor **Hulponderwijzer(es)**: Geëxamineerd: 11 candidaten; afgewezen 1; geslaagd: 10, t.w. Hélène Adèle de Castro, Beatrice Theonela Evers, Bertha Maria Isenia, Julia Maria Kook, Angela Petronilia Luciana, Digna Maria Mateo, Maria Leonora Nicolaas, Juana Celestina Theodora Reyes, Balbina Virgen Sambo, Gloria Antonia Romula Zefrin.

Examen **Engels L.O.**: Geëxamineerd: 21 candidaten; teruggetrokken na het schriftelijke gedeelte 3; afgewezen: 3; geslaagd 15, t.w. Marius Atoon, Louis Albert Doedel, Wilhelmina de los Santos, Joannes Julius Marie Echteld, Emile Eduard Goedhoop, Reinoud Willem Richard van der Hilst, Petrus Franciscus Vervoord, Paul Coenraad Westerberg, Christianus Petrus Roosen, Charles Juan Aloisio Beukenboom, Dirk George de Boer, Elsje de Boer-Ruijs, Beatrice Maria Karg.

Examen **Spaans L.O.**: Geëxamineerd: 9 candidaten; teruggetrokken na het schriftelijke gedeelte: 6; geslaagd: 3, t.w. Maria Anna Cornelia Aerts Katharina Maria Brouwer, Cornelis Adrianus Antonius van der Mierden.

Examen **Frans L.O.**: Geëxamineerd: 6 candidaten; teruggetrokken na het schriftelijke gedeelte: 3; geslaagd: 3, t.w. Marinus Bressers, David George Albert Findlay, Josephus Johannes Wilhelmus Verstappen.

Examen **Wiskunde L.O.**: Geëxamineerd 3 candidaten; teruggetrokken na he schriftelijke gedeelte: 1; geslaagd: 2, t.w. Albertus Wilhelmus Alfons Heidweiller, Louisa Theresia van den Ouwelant.

Examen **Handwerken voor Meisjes**: Geëxamineerd: 12 candidaten; geslaagd 12, t.w. Altagracia Josefa Alberto, Maria Augustina Alejo, Theresilia Reina Bachiele, Margarita Obispo Balentina, Leonita Nicasia Basilio, Mingelita Cecilia Girigorie, Requilda Beatrice Ignacio, Julia Mercedes Nicatia, Rosa Ivy de Pool, Olga Maria Rosaria Soliana, Juliana Geertruida Tjon A Hung, Marie Louise Zichem.

Examen **Handtekenen L.O.**: Geëxamineerd: 2 candidaten; geslaagd: 2, t.w. Antonius Adrianus Maria Jessurun, Johannes Wilh. Aloysius Smit.

NEDERLAND.

WAT MOET ER MET DE VERRADERS GESCHIEDEN?

De Gouvernementspersdienst schrijft:

Het Nederlandse sluikblad „Het Parool" drukt een gedetailleerd plan af ten aanzien van wat er na de oorlog met de verraders moet geschieden. Dit vraagstuk houdt veler pennen en gedachten bezig, ook buiten Nederland, maar wij zouden willen zeggen, dat juist deze ondergrondse stem uit Nederland, om vele redenen, de meest gezaghebbende moet zijn. Daarom is dit artikel van „Het Parool" onzes inziens van groot belang.

Als eerste punt mag zeker wel vermeld worden, dat het blad zich sterk verzet tegen het denkbeeld van een „Bijltjesdag", omdat het — onzes inziens: zeer terecht — zulk een dag te enenmale in strijd acht met beginselen der democratie. Het verheugt ons oprecht deze mening juist uit bezet en gemarteld Nederland te vernemen, ondanks alles wenst men daar de democratie te handhaven; een wens, die een zeer goede les inhoudt voor verschillende Nederlanders...... buiten Nederland!

Het begrip „Bijltjesdag" druist te enenmale in tegen de grondwettelijke beginselen, die juist na de oorlog, richtlijn horen te zijn bij het opbouwen van een gezond Nederlands — dat wil zeggen: democratisch — gemenebest.

Het blad raadt aan de instelling van een speciale rechtbank onder de staat van beleg (reeds door Hare Majesteit de Koningin in het vooruitzicht gesteld), teneinde de berechting van verraders te bespoedigen met wederinstelling van de doodstraf, speciaal voor deze gevallen. Verder maakt het blad onderscheid tussen verschillende groepen verraders. Zij verdeelt deze in vier categorieën naarmate de ernst van hun verraad. Tot de eerste categorie zouden moeten behoren: de N.S.B.-voormannen met Anton Mussert aan hun hoofd, voor wie de enige straf moet zijn: dood voor het vuurpeleton, uitgesproken na een berechting, die hun schuld duidelijk vaststelt. Tot de tweede categorie behoren de leiders der geuniformeerde groepen der N.S.B., zoals Stormtroepers, W.A.-mannen, Jeugdstorm en Mussserts lijfwacht.

„Het Parool" meent, dat deze lieden, die bereid zijn op hun landgenoten te schieten, teneinde Hitler en Mussert aan de macht te houden, moeten worden veroordeeld tot op zijn minst tien jaar dwangarbeid in woeste gebieden, zoals Nieuw Guinea, Suriname, Borneo en moeten worden vervallen verklaard van hun Nederlands Staatsburgerschap.

Tot de derde categorie behoren de S.S.-mannen en alle anderen, die de eed van trouw aan Hitler hebben afgelegd.

„Door deze eed af te leggen, hebben zij hun Nederlands Staatsburgerschap afstand gedaan en hun moet het verblijf op Nederlands grondgebied worden ontzegd. Met hun families moeten zij naar Duitsland emigreren."

Tot de vierde categorie behoren dan de gewone leden van de N.S.B., die „meer gedetailleerd" dienen te worden berecht. Voor hen dient gevangenisstraf te worden geëist en, wanneer dat pas geeft, gevallenverklaring van het Nederlandse Staatsburgerschap.

Verder bepleit het blad materieel herstel voor patriotten, dat gevonden moet worden in zeer zware belastingen voor oorlogswinstmakers, die, hoewel zij geen N.S.B.-ers zijn, even verraderlijk en onpatriottisch zijn als N.S.B.'ers. Een speciale rechtbank wordt gevraagd voor collaborationistische ambtenaren. Met als straf: ontslag uit arbeidsdienst of terugzetting naar een lagere rang.

Verder vraagt „Het Parool" instelling van een ridderorde „voor burgerlijke moed". Het artikel van „Het Parool" is merkwaardig en belangwekkend. Het vorme de basis voor verdere discussie over dit onderwerp buiten bezet Nederland.

HULP VOOR INDIË.

Uit Washington wordt officieel medegedeeld, dat de Heer Charles B. Taft benoemd is tot hoofd van de Noordamerikaanse interdepartementele commissies tot hulp bij het economisch herstel van Nederlands Oost-Indië en Malakka.

BOMMENWERPERS VALLEN AAN.

Britse bommenwerpers hebben de mond van de Schelde bij Wemeldinge aangevallen en enige schepen tot zinken gebracht.

Geallieerde bommenwerpers hebben 23 ton bommen op het vliegveld Halong bij Ambon doen vallen. **Ook is weer een hevige aanval op het vliegveld Langoer gedaan.** Zes Japanse vliegtuigen zijn daarbij neergeschoten.

NEDERLANDERS IN ACTIE.

Nederlandse vliegers hebben gisteren het vliegveld bij Brest in Noord-Frankrijk gebombardeerd.

DE „FORT ORANJE".

Indertijd hebben wij bericht, dat 2 Noordamerikaanse schepen onder Nederlandse vlag en met Nederlandse bemanning zullen gaan varen. Gisteren is te Portland (Maine) het eerste dezer schepen overgenomen: de „Tobias Lear". Hernoemd: „Fort Oranje".

AAS UITGEWORPEN.

Teneinde de Nederlandse arbeiders ertoe te verlokken zich aan te sluiten bij het (N.S.B.) Arbeidsfront, is de werkeloosheidsuitkering voor leden van dit front met tien procent verhoogd.

BOMBARDEMENTEN.

Geallieerde bommenwerpers hebben grote branden doen ontstaan bij hun aanvallen gisteren op het vliegveld Penfoei bij Koepang en op het vliegveld Foeiloro bij Lautem.

GEEN STOORNIS MEER.

Belgische patriotten hebben het stoornisstation voor de uitzendingen van de BBC, dat door de Duitsers te Luik werd opgericht, buiten werking gesteld. Na de draden doorgesneden te hebben, die de belknop van den schildwacht verbonden, hebben de saboteurs de antenne-kabels van het stoornisstation doorgesneden.

DEN HEER EN MEVROUW
F. R. SEUTE - POSNER
HEBBEN DE EER, MET BLIJDSCHAP, KENNIS TE GEVEN VAN DE GEBOORTE VAN HUN DOCHTER
- Sandra Rose -
Willemstad 23 Sept. 1943.

Hierbij geven wij kennis van het overlijden van Mejuffrouw

LELIA CAPRILES

De Teraardebestelling zal plaats vinden heden middag om 4 uur n.m.

H. Capriles.	David Capriles.	I. H. Capriles.
Dick Capriles.	Donald Capriles.	Jossy Capriles.
Edwin Capriles.	James G. Capriles.	Fred. Capriles.
Richard Capriles.	Louis J. Ricardo.	Atilio de Marchena.
Milton H. L. Maduro.	David L. Maduro.	
Benno M. Levisson.	Ernö Spritzer.	J. B. Kennema.

Sterfhuis Penstraat 69.

Kinderen redden 20 millioen.

Hoe Noors goud uit Noorwegen werd gesmokkeld.......

Met hun gouden haren wuivend in de wind, gleden twee kleine Noorse meisjes met hun eenvoudige bobslee langs een helling van een heuvel, overhangend in de bochten van de door de sleden in de sneeuw gesleten sporen, van tijd tot tijd handig remmend of vaart gevend met een vlugge beweging van het slanke lichaampje.

Halverwege de helling stond een Nazie-soldaat, zwaaiend met zijn armen en trachtend hen tot stoppen te krijgen. Zij keken nauwelijks naar hem...... omlaag suisde de slee, in een ruime bocht om den soldaat heen glijdend, terwijl de vrolijke stemmen der kinderen iets riepen, dat de Nazie niet kon verstaan.

Zijn nijdig protest tegen het feit, dat de kleine Noorse meisjes niet geïmponeerd waren door zijn Nazie-heid, verklonk in de stilte van het witte landschap.

Aan het einde van de helling lieten de kinderen de slede uitlopen en begonnen daarna met hun tweeën het eenvoudige, houten bouwseltje met de gladde glij-ijzers omhoog te trekken tegen een volgende helling. Halverwege die tweede helling sloegen zij een zijspoor in, dat het zware dennenwoud binnenleidde, en namen toen een kleine, maar heel zware kist van de slee, welke zij met hun tweeën moeizaam versjouwen. Zij zetten het kistje onder een afdakje van takken, waar al meer van deze kistjes stonden, keken nog even of de takken afdoende de kistjes aan het gezicht onttrokken en keerden toen terug.

De Nazie stond nog op hen te wachten en zij beantwoordden de vragen, welke hij in zijn gebrekkig, uit een parachutistenboekje geleerd Noors, stelde, met de ogen wijd-open van onschuld.

Terwijl hij met hen bezig was, waren op de plaats, waar zij het kistje hadden afgeleverd, andere kinderen met sleden bezig om de kistjes weg te nemen uit hun schuilplaats, ze weer op te laden en verder te brengen naar het Westen... de veiligheid.

Want deze kisten bevatten goud... kostbaar goud, goud, dat een totale waarde bezat van twintig millioen gulden en dat de Noorse regering door het door de Duitsers bezette land liet smokkelen, teneinde het buiten Noorwegen in veiligheid te brengen.

Het goud werd in veiligheid... opgeslagen in de betonnen kelders van een bank in New York.

Hoe het goud er is gekomen, is een geschiedenis van kindermoed en vaderlandsliefde, welke nog zal verteld worden lang nadat de Hunnen weer uit Noorwegen zullen zijn verdwenen en de aanduiding Nazie een hoogst zelden vernomen vloek is geworden.

Deze gehele goudschat werd, in stukken en brokken reizend volgens een soort bloksysteem, door Noorse kinderen over een afstand van 350 kilometer dwars door Noorwegen gesmokkeld tot op een afstand van enige kilometers van de kist. Daar namen Noorse vrouwen de schat over, des nachts de kisten langs rotsachtige sluikpaadjes naar een stoomschip dragend, dat in een eenzame, ontoegankelijke fjord lag.

Door camouflerende boomtakken werd het schip geheel onttrokken aan het oog van de verkenningsvliegtuigen en de bemanning bracht ettelijke weken alle dagen door beneden-deks, terwijl de kinderen dag aan dag het goud verder naar het schip toe smokkelden, van dorp naar dorp en van heuvelhelling naar heuvelhelling... vrolijke kinderstemmen. Noorse liedjes, blij gelach verborgen de grimmige beslotenheid, waarmede deze kinderen zich wijdden aan de nationale zaak. Heel dikwijls werden zij door de Nazies, die een dicht net van schildwachten over het gehele land hadden gespannen, ondervraagd. Wanneer er ook maar één kind was geweest, dat angst had getoond, dan zou het spelletje afgelopen zijn geweest en het goud was in handen der Hunnen gevallen.

De Nazie-schildwachten hebben niets bemerkt.

De soldaat op de heuvelhelling, die had getracht de kinderen te stoppen, had argwaan gekregen. In zijn grove Nazie-Noors vroeg hij hun namen.

— Annamore en Elsa — zeiden zij.

— Wie is jullie vader?

— Hij is soldaat...... wij weten niet, waar hij op het ogenblik is.

— Waar woon jullie?

— Met moeder, dáár... een wijde armzwaai.

De Nazie liet hen gaan met een nijdige bedreiging: „Als ik jullie weer vertel om te stoppen, dan doe je dat direct, hè... anders schiet ik.

Hij richtte met zijn geweer op hen.

— Zie je? Schieten!

De meisjes trokken hun slede de heuvel op en gingen naar den chef van het postkantoortje. Zij vertelden hem, wat er was gebeurd.

— Altijd direct stoppen, wanneer zij dat zeggen — zeide deze: — en niet laten merken, dat je schrikt, of dat je iets te verbergen hebt. Hier is weer een kist... breng hem maar weg en wees niet bang.

Opnieuw vertrokken de kleine meisjes.

De Duitse schildwacht, nu niet meer alleen, maar samen met een Nazie-ski-patrouille, wachtte hen op. Hij wist dat ze die middag al een keer of drie, vier langs waren gekomen.

Men liet de meisjes stoppen. Een van de mannen zag het kistje op de slede en opende het ... het was leeg.

— Brave meisjes — zeide een der soldaten: — Begrijp je nu, dat je altijd direct moet stoppen, wanneer de soldaten, dat zeggen?

— Ja, visselig!" zeiden ze.

Maar de Duitsers stopten hen niet meer en wisten niet anders, of de lachende en zingende meiske, die telkens opnieuw de helling kwamen afracen, hadden een wonderlijke bevlieging gekregen om hele dagen lang te sleden. De Hunnen hadden wel wat anders te doen, dan telkens kinderen te storen in hun speltjes.

En zo werd het goud verder gesmokkeld, door een paar dappere, blauw-ogige kinderen der oude Vikingen.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Het invoeren van de nieuwe verkeersregeling ingaande 13 September, waardoor de maximale snelheid is vastgesteld op 20 km., in het stadsdistrict en 30 km. in de buitendistricten, lijkt mij tamelijk overdreven.

Zo geschiedde het, dat ik Dinsdagavond omstreeks 22.30 uur ter hoogte van de Salinja door een militaire politie werd gestopt, en mij verwees naar genoemde nieuwe regeling, daar ik volgens hem, meer dan 50 km. reed, hij kon het namelijk horen vanwege het geluid van de motor. Toevallig was ik op weg om inverband met een zieke een dokter te halen, en om deze reden werd ik door den agent niet bekeurd, ik mocht doorrijden — maar met de vaart van 20 km. Het rijden met zo'n abnormale langzame vaart is naar mijn bescheiden mening, haast onmogelijk. Verder is het mij gebleken, dat de nieuwe regeling niet voor algemene toepassing schijnt te zijn, daar na de ontmoeting met den agent, ik kon opmerken, dat tamelijk veel auto's mij voorbij reden met een snelheid van niet 40, doch over de 60 km., en daarvoor niet werden gestopt.

Ik zou gaarne willen weten of het de bedoeling is om inderdaad de hand **te houden aan de nieuwe regeling, na**melijk of ze voor Jan en alleman geldig is.

Naschrift: Het Plaatselijk Hoofd der Politie tekent hierbij aan:

In verband met het grote aantal verkeersongevallen de laatste tijd gedurende de duisternis, is bij P.B. 1943 N. 145 bepaald, dat het gedurende de tijd, dat phase „C" of „D" van de verduisteringsbepalingen van kracht is, den bestuurder van een motorrijtuig verboden is daarmede tussen zonsondergang en zonsopgang over een openbare weg te rijden in het eerste of stadsdistrict met een grotere snelheid dan van 20 km. per uur en in de overige districten met een grotere snelheid dan van 30 km. per uur.

Voorts zegt genoemd P.B., dat de rechter den bestuurder bij overschrijding van de voorgeschreven maximumsnelheid de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen kan ontzeggen voor de tijd van twee jaren en bij herhaling binnen het jaar, voor drie jaren, terwijl het Hoofd der Politie bevoegd is het rijbewijs van betrokkene, in afwachting van de rechterlijke beslissing, terstond in te trekken.

Uiteraard ligt het in de bedoeling aan deze bepalingen de hand te doen houden en inderdaad zonder aanzien des persoons.

BUITENLAND.

RUSSISCHE UITZENDINGEN.

Radio Vaticana is een regelmatige uitzending van godsdienstige aard in de Russische taal begonnen.

KANSELARIJ VAN NEW YORK EN KRIJGSGEVANGENEN.

Als pendant van het Vaticaanse Inlichtingenbureau is ook de New-Yorkse Kanselarij bezig. Meer dan 1000 brieven per week worden daar behandeld, alle van Noordamerikanen met krijgsgevangenen in as-landen. In het proces is de Apostolische Delegatie te Washington ingeschakeld. Tegen de 300 mensen komen persoonlijk naar de bisschoppelijke kanselarij om daar een formulier in te vullen, dat dan doorgezonden wordt. Katholieken en niet-Katholieken kunnen gelijkelijk van de diensten gebruik maken. De terugontvangen formulieren komen alle op de New Yorkse kanselarij, die ze doorzendt naar Aartsbisdom, Bisdom of als het in het New Yorkse diocees is naar de eigen parochie.

DE OPHEFFING VAN DE COMMUNISTISCHE PARTIJ IN COSTA RICA.

Rafael A. Calderon Guardia, president van Cosa Rica, heeft op een persconferentie de actie van Aartsbisschop Victor Sanabria van San José (zie „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 10 Augustus jl., blz. 2) geloofd en gezegd, dat de Aartsbisschop spreekbuis van de bevolking was, toen Hij de opheffing van de Communistische en de stichting van de Vanguardia-partij prees.

KATHOLIEKE ACTIE IN EL SALVADOR.

Het hoogwaardig episcopaat van El Salvador heeft een handvest gepubliceerd ter organisatie van de Katholieke Actie in de gehele republiek. Vier nationale verenigingen zijn gesticht, respectievelijk voor Mannen, Vrouwen, Jongelui en Jongemeisjes. Pater Agustin Losada O.P. heeft de opperste leiding.

PLECHTIGHEID IN BELGISCH CONGO.

Ter gelegenheid van de verjaardag van de afkondiging van de Onafhankelijke Staat van Belgisch Congo, werd in de St. Anna Cathedraal te Leopoldstad en Te Deum gezongen. Het altaar was omringd van vlaggen der Weermacht en der Oud-strijders uit de oorlog 1914—1918.

Op het koor hadden plaats genomen: Luitenant-Generaal Ermens, Vice-Gouverneur-Generaal; de Heren Maquet, Gouverneur der Provincie Leopoldstad; Graaf de Beaufort, Staatsinspecteur; Maller Consul der Verenigde Staten; Stephene, Consul-Generaal van Groot-Britannië; Parniter, Consul van de Unie van Zuid-Afrika; de Consul-Generaal van Portugal en de leden van de Britse en Zuidafrikaanse militaire afvaardigingen.

Een afdeling van de weermacht zorgde voor de ordedienst binnen en buiten de kerk. De troepen praesenteerden de wapens bij de aankomst van den Heer Pierre Kijckmans, Gouverneur-Generaal, die vergezeld was van zijn aide-de-camp, Majoor Passeger, en van zijn Cabinetschef den Heer Petillon. Een salvo van 21 kanonschoten werd te zijner ere gevuurd. De kerkelijke dienst werd gevolgd van de uitvoering van het volkslied.

Daarna had een andere officiële plechtigheid plaats voor het ruiterstandbeeld van Leopold II in de wijk waar de officiële gebouwen gevestigd zijn. De Belgische en Congolese vlaggen werden voor het monument opgesteld en twee bloemengarven worden op de trappen van het standbeeld neergelegd. Rechts van het monument hadden de hogere officieren van de Weermacht en van de Geallieerde militaire afvaardigingen plaats genomen. Links stonden de leden van het Consulaire Corps. Al de Koloniale overheden waren tegenwoordig.

Een detachement van de Weermacht bewees de eer.

Aan de buitenzijden van het plein hadden de in het witgeklede meisjes der scholen, de Girl-Guides, met haar vlag en de jongens van het College plaatsgenomen.

Talrijke scholen hadden haar leerlingen langs de laan opgesteld en ieder der scholen onderscheidde zich door de kleur der muts, die op het witte uniform afstak.

Klaroengeschal begroette de aankomst van den Gouverneur-Generaal en van den Vice-Gouverneur-Generaal, die vergezeld waren van de hoogste ambtenaren der Kolonie.

De Gouverneur-Generaal beklom de trappen van het Monument en legde een bloemengarve neer. Hij werd lang en geestdriftig toegejuicht, terwijl muziekcorps het „Naar wijd en Zijd" speelde. Een andere bloemenuil werd door den afgevaardigde van het Strijdende Frankrijk neergelegd.

De Gouverneur-Generaal begroette de leden van het Consulaire Corps en de officiële personaliteiten en schouwde daarna de lange stoet der onderscheiden delegaties, die op de plaats waren samengekomen.

ARTIKEL OVER GEBOORTE-BEPERKING.

In de Reader's Digest van Juli, ook hier veel verkocht, heeft een artikel gestaan over geboortebeperking. Dr. Edgar Schmiedeler O.S.B., directeur van het Family Life Bureau der Verenigde Staten, heeft hiertegen een protest geschreven:

„Alle denkende mensen zijn zich thans bewust van de kwade gevolgen van een steeds dalend geboortecijfer en dit artikel bederft weer veel, wat in de goede richting gedaan is. 42% van de gehuwden in de V.S. hebben geen kinderen of slechts 1 kind. Over het gehele land heeft slechts 1/3 van de gehuwde vrouwen zoveel kinderen als over de gehele linie nodig zou zijn om het bevolkingscijfer op peil te houden. In Chicago is het het ergst. Van de 842.578 gezinnen zijn er zelfs 534.125 kinderloos."

Dr. Schmiedeler citeert Churchill en Giraud, die beide gewezen hebben op de ruïne, welke het gevolg is van ge geboortebeperking.

AARDSCHOK IN LIMA.

Een krachtige aardschok werd Woensdag gevoeld in Lima (Peru). Biezonderheden zijn niet bekend (Lima, (AP) 22.9).

Kerkberichten.

Week van 26 September t/m 2 October.

Zo.: Dertiende Zondag na het Octaaf

Wo.: H. Michaël, Aartsengel.

Do.: H. Hyronimus, Kerkleraar.

Vr.: Eerste Vrijdag van de maand, in het biezonder toegewijd aan het Allerheiligste Hart van Jezus.

Za.: Feest van de HH. Engelbewaarders.

De gelovigen worden dringend verzocht **om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang** te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK. Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: Opening Octobermaand.
19.— Plechtig Lof met Veni Creator.
Iedere dag om 19 uur Octobermaand-oefeningen.
Vr. 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, **spreekuren: 8 uur en 19.45 uur**

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Iedere avond om 18 uur Rozenhoedje.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag **na 16 uur.**

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 5.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
6.45 Kindermis.
Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederland.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, **spreekuur:** 8 — 10 uur. Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5. H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis opgedragen door den Hoogeerwaarden Pater Stephanus Kuypers C.ss.R., met preek.
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, **spreekuur 7 — 8.15 uur beh. Zondag.**

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367, spreekuur: 7—9 uur (behalve Zondag).

Zondag.

6.— H. Mis (P.); 8.30 Hoogmis.
19.— Plechtig Lof ter opening van de Novene ter ere van de H. Theresita van het Kindje Jezus, Patrones der Parochie.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.). Tijdens de Novene is er iedere avond om 19 uur Lof ter ere van de H. Theresita.
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; **spreekuur: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.**

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.
Weekd.: HH. Missen om 6 en 6.30 uur.
Donderdags 18.30 uur lof ter ere van het Allerheiligst Sacrament.
Biechten: Alle weekdagen onder en na de HH. Missen en 's namiddags om 15.30 uur. 's Zaterdags bovendien van 15.30 tot 19 uur.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Vr., 24 Sept.:

Telegram Afdeling: tel. 307 na 23 uur tel. 832.

Shipping & Supplies: 7.30 tot 23 uur tel. 551 en 458; 23 tot 7.30 uur Gruter, tel. 455.

Scheepvaart Afdeling: Schinkel, tel. 440, Emmastad 113A.

Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468 en de Boer, tel. 234.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdienst: Zondag 26 September om 9.30 uur (half tien) (Bediening Heilige Doop). Voorganger: Professor J. A. C. Fagginger Auer.